

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 268/2023 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om humanitært bistånd til civilbefolkningen i Palestina

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 268/2023 rd undertecknat av riksdagsledamot Inka Hopsu /gröna m.fl:

Vilka konkreta åtgärder vidtar Finlands regering för att hjälpa de palestinska civila och för att biståndet ska nå fram?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Misstankarna om att anställda vid FN:s hjälporganisation för palestinska flyktingar UNRWA (The United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees) har kopplingar till Hamas och att de medverkat i terrordådet mot Israel den 7 oktober 2023 är allvarliga.

Utrikesministeriet förutsätter en grundlig utredning av UNRWA och ministeriet anser det vara nödvändigt att UNRWA fattar beslut om att säga upp de arbetstagare som misstänks för medverkan i terrordådet och att inleda en oberoende utomstående utredning. För utredningen ansvarar FN:s byrå för internrevision OIOS (UN Office of Internal Oversight Services) som är ett internt och självständigt revisionsorgan som verkar under FN:s generalsekreterare. En mellanrapport från utredningen väntas bli klar inom fyra veckor. Dessutom har UNRWA beställt en separat utredning av en oberoende aktör om organisationens verksamhet med eventuella rekommendationer om riskhanteringsåtgärder.

På grund av anklagelserna avbröt Finland utbetalningarna till UNRWA tillfälligt. Biståndet för 2024 hade ännu inte betalats när misstankarna framkom. Finland har ett fyraårigt avtal om humanitært bistånd med UNRWA för 2023–2026, som uppgår till fem miljoner euro per år.

För Finlands del är det viktigt att säkerställa att skattebetalarnas pengar inte gynnar terrorister. Det är mycket viktigt att UNRWA har tillräckligt bra riskhanteringsmekanismer.

I fråga om UNRWA känner utrikesministeriet till att över 15 stater har avbrutit sin finansiering till organisationen. Bland dessa är de nordiska länderna i majoritet. De länder som avbrutit biståndet diskuterar för närvarande under vilka förutsättningar det skulle vara möjligt att fortsätta finansieringen.

Utrikesministeriet utreder alternativa kanaler för att det humanitära biståndet ska nå fram till Gaza. När det gäller UNRWA väntar man på att OIOS-utredningen framskrider.

År 2023 finansierade Finland UNRWA inom sektorn för humanitärt bistånd med fem miljoner euro och dessutom ICRC:s (International Committee of the Red Cross) vädjan om Israel, Gaza och Västbanken med fyra miljoner euro. Finland stöder dessutom flera globalt verksamma organisationer för humanitärt bistånd. Våra huvudpartner är UNHCR, WFP, ICRC och OCHA, av vilka flera också är verksamma i Gaza och på Västbanken. Finland har också stött en enhet för katastrofberedskap som skickades till Egypten för att samordna att nödhjälpen når Gaza samt ett fältsjukhus som öppnas i Gaza, där ICRC samarbetar med Finlands Röda Kors.

Finlands landprogram för utvecklingssamarbete med Palestina uppgår till cirka sju miljoner euro per år.

Följande projekt pågår nu som en del av Finlands landprogram för Palestina:

- Stöd för den palestinska utbildningssektorn tillsammans med Norge, Irland och Tyskland (3 mn euro år 2021, 3 mn euro år 2022, 1,7 mn euro år 2023, 3 mn euro år 2024). Finland stöder den övergripande utvecklingen av utbildningssektorn via det palestinska undervisningsministeriet.
- Stöd till den palestinska myndigheten via EU:s Pegase-mekanism (2 mn euro år 2023, 1,7 mn euro år 2024). Pegase är en mekanism för byggandet av en palestinsk stat och genomförandet av den nationella utvecklingsplanen. Under de senaste åren har Finland stött sjukhusen i östra Jerusalem via denna mekanism.
- Stöd till den palestinska människorättskommissionen ICHR (tot. 1,2 mn euro år 2023–2025).
- Stöd via EU:s kontor för humanitärt bistånd ECHO till konsortiet för skydd på Västbanken (tot. 1,5 mn euro år 2022–2024). Konsortiet består av tio EU-länder och Storbritannien. Programmet tillgodoser behoven av humanitärt skydd.
- FN:s utvecklingsprogram UNDP: Programmet för resiliens i område C, östra Jerusalem och Gaza (tot. 3 mn euro år 2021–2024). Projektet främjar kriställigheten hos de mest utsatta palestinierna.

Helsingfors 20.2.2024

Utrikeshandels- och utvecklingsminister Ville Tavio